

Lokale ønsker mere natur i Nordhavn

Trods Københavns Kommunes ambition om mere natur i byen er meget lidt af slagsen at finde i de nye bydele. Det vil ti organisationer gøre op med.

ELLEN Ø. ANDERSEN

MICHAEL THYKIER

Hjertet af ydre Nordhavn skal omformes til en større naturpark med både strand, søer og vild natur. Det mener ti organisationer, som er klar med et nyt forslag til, hvordan området kan indrettes.

Organisationerne, som under ét kalder sig Nordhavns Naturvenner, foreslår et naturområde på 100 hektar – eller 1 million kvadratmeter. Det er 32 hektar mere, end hvad By & Havn har afsat til naturområder i sit forslag, som blev sendt til Københavns Kommunes teknik- og miljøudvalg i 2018. Der er endnu ikke taget politisk stilling til forslaget.

At afsætte et større område i Nordhavn til natur vil betyde, at By og Havn går glip af en anelig indtægt. Penge, som skal dække finansieringen af Københavns metro.

Ifølge Nordhavns Naturvenner er bydelen en af de sidste chancer for Københavns Kommune, hvis byplanlægningen skal leve op til kommunens egne ambitioner om at skabe en by, hvor borgerne har god adgang til naturområder.

I forslaget indgår foruden en strand og en park også mere vilde naturområder med krat, skov, klit og strandoverdrev. Og modsat By & Havns forslag er der tale om et sammenhængende område.

»Det hører til en by, at man har større naturarealer og ikke kun små lommeparker. Og det kan vi se, at Københavns Kommune ikke har prioriteret, når man har

udbygget København massivt de senere år«, siger Knud Erik Hansen, talsmand for Nordhavns Naturvenner og næstformand i Danmarks Naturfredningsforening København.

Han mener, at Københavns Kommune har forsømt at tilgodese københavnernes adgang til natur i flere nye bydele og nævner Enghave Brygge, Carlsberg Byen og Grønttorvet som eksempler på netop det.

Ambitioner om mere natur

Af oplægget til kommuneplan 2019, der skal udstikke rammerne for de næste 12 år i Københavns Kommune, fremgår det, at kommunen ser et behov for mere natur i nogle af de nye bydele. Oplægget behandles på et møde i Borgerrepræsentationen torsdag.

Københavns Kommunes strategi for bynatur, som gælder frem til 2025, har som mål, at 75 procent af københavnere på det tidspunkt oplever København som en grøn by. Strategien er fra 2015, og det fremgår, at København allerede dengang rædede over langt færre grønne kvadratmeter per borger end andre større byer i Norden.

Visionen i strategien er derfor at skabe

mere bynatur i København. Strategien refererer til flere undersøgelser, der viser, at kort afstand til natur giver mindre stress.

I 2008 var der i København 25 kvadratmeter offentligt grønt areal per indbygger. Det er udgangspunktet for planen om Nordhavn Naturpark, idet området forventes at få cirka 40.000 beboere, når det er fuldt udbygget i 2050.

Allan Marouf, formand for Østerbro Lokaludvalg, der er blandt initiativtagerne til den nye plan, mener, at Nordhavn og Østerbro som helhed har akut brug for naturområder.

»Der bygges massivt i især Nordhavn, og der kommer mange tusinde beboere de næste år. I forvejen er der ikke meget natur på Østerbro, så derfor håber vi, at politikerne virkelig vil lytte til det her ønske«, siger han.

Rita Justesen, chef for planlægning og bæredygtighed i By & Havn, mener ikke, at man udelukkende bør fokusere på grønne områder, når der tales om naturområder i den nye bydel. Man må også tilføje de blå områder værdi, mener hun.

»Grønt og blå kan noget forskelligt, men begge kan give mennesker gode naturoplevelser og tilbyde fritidsaktivite-

FAKTA

Nordhavns Naturvenner

Bag forslaget 'Nordhavn Naturpark' står ti organisationer: Danmarks Naturfredningsforening København, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet København, Østerbro Lokaludvalg, Østerbro Lokalråd, Verdens Skove, Noah, Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, Østerbro Havnekomité og Miljøpunkt Østerbro.

ter«, skriver hun i et svar til Politiken. For Nordhavns Naturvenner er det vigtigt, at det fremtidige byggeri i Nordhavn ikke placeres på det eksisterende naturområde Nordhavnstippen, som tæller to søer og et rigt plante- og dyreliv.

By & Havn fastholder sit forslag om at

bebygge Nordhavnstippen, blandt andet for at gøre plads til den kommende metro i området.

Nordhavns Naturvenners planer flugter med By & Havns ditto på enkelte områder. Begge vil anlægge en strand og etablere en parkvest for den containerterminal, som Ydre Nordhavn fortsat skal huse.

Fodbolddbaner i naturpark

I svaret fra By og Havn fremgår det desuden, at man forestiller sig fodbolddbaner som en del af det, de kalder en naturpark, og som man vil etablere på det alleryderste Nordhavn ud til Øresund.

Knud Erik Hansen mener, at der er forskel på større sammenhængende grønne områder med vild natur og så parker og beplantning tæt på bebyggelse.

»Med den størrelse, vi forestiller os, kan man tage på udflugt. Man kan gå en længere tur, og man kan være ude i rigtig natur. Der er ingen skarpe grænser, men hvis det bliver meget mindre, så ændrer sådan et område karakter. Det får slet ikke samme kvalitet, hverken for mennesker, dyr eller planter«, siger han.

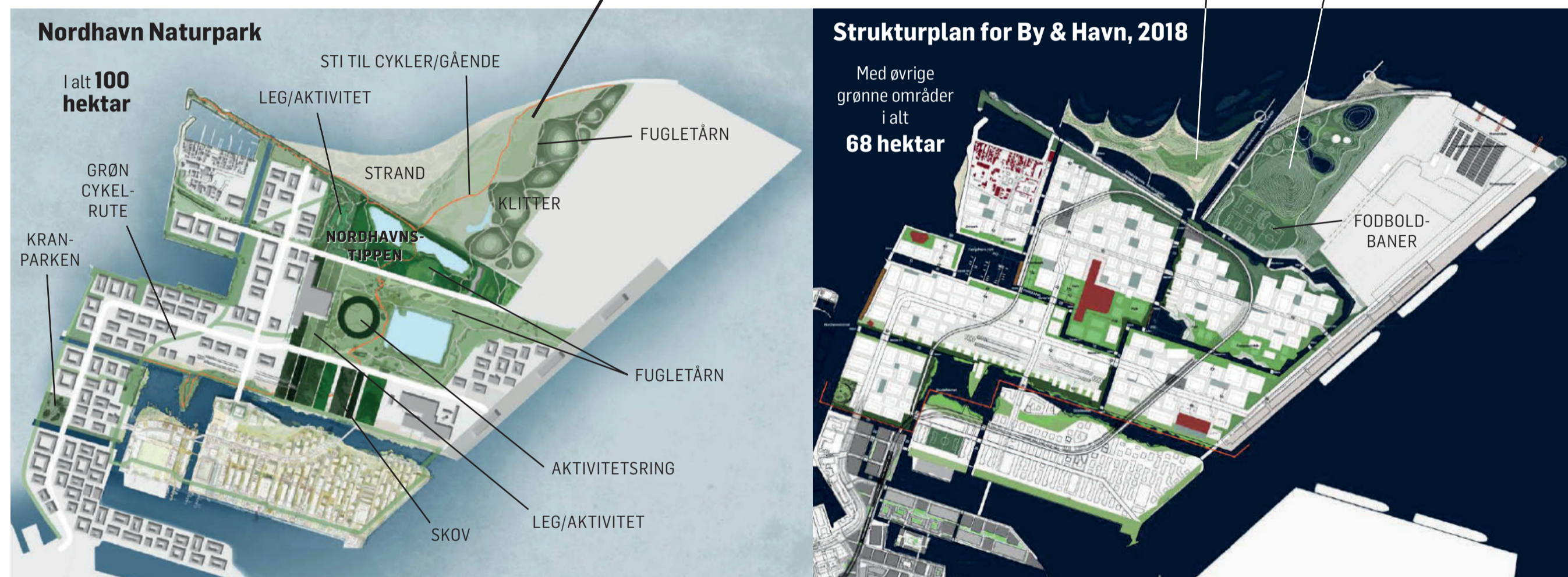
ellen.andersen@pol.dk

michael.thykier@pol.dk

Natur i Nordhavn

Forslaget til Nordhavn Naturpark er udarbejdet af 10 organisationer, bl.a. Østerbro Lokaludvalg og Foreningen for Hovedstadens forskønnelse

Illustration: Marianne Levinsen Landskab APS, By & Havn Grafik: Jens B. Mørch

Naturplan: Bred støtte – men hvor skal pengene findes?

Flere partier i Københavns Borgerrepræsentation vil have mere vild natur i Nordhavn, end By & Havn har lagt op til. Men det kniber med finansieringen.

MICHAEL THYKIER OG ELLEN Ø. ANDERSEN

Klemte inde mellem en stor containerterminal, byggepladser og lagerbygninger ligger Nordhavnstippen. Et vildt naturområde i ydre Nordhavn, som de færreste københavnere kender til, med to søer og et lille vådområde omkranset af lyng og knæhøjt græs. Her flakser hejren lavt, og en blishønefamilie tøffer rundt ved sivene. Gravemaskinernes brummen og bippen slås med Øresundsølgen og lydilledet.

Området bliver centralt i kampen om, hvor meget og hvilken slags natur der skal være i de nye bydele i Nordhavn.

Skal den eksisterende natur slojffes, som områdets ejer, By & Havn, lægger op til i sin seneste strukturplan? Eller skal den indgå i en stor naturpark som foreslået af 10 lokale organisationer samlet i

Nordhavns Naturvenner? Strukturplanen arbejder med, at metroen skal føres hen over Nordhavnstippen, og at området i øvrigt skal dækkes af bygninger. Tanken er at 'flytte' søerne til den mindre naturpark, som Københavns kommune vil finansiere i et nyopfyldt område helt ude på spidsen af Nordhavn.

By & Havn oplyser, at der er udlagt cirka 68 hektar grønne områder i strukturplanen. Heraf en naturpark på 28 hektar, inklusive fodbolddbaner og andre rekreative anlæg, mens omkring 10 hektar udgøres af en ny ø. Resten er hovedsagelig fordelt på bræmmer og såkaldte lommeparker. Forslaget om Naturpark Nordhavn rummer 100 hektar natur med langt hovedparten samlet i en park.

Politisk opbakning

Flere partier i Borgerrepræsentationen ønsker at bevare naturen på Nordhavnstippen. Blandt dem Alternativet.

»Det er meget vigtigt, at man ikke fjerner den natur, der allerede er der. Nordhavnstippen har en rigtig fin og divers natur. Hvis man vil styrke biodiversiteten, skal der være større sammenhængende områder. Den nuværende plan med små klatter natur hist og her er bestemt ikke ideel«, siger Alternativets gruppeformand, Fanny Broholm.

Også SF ønsker at bevare Nordhavnstippen som en del af et større grønt område.

»SF rejste år tilbage spørgsmålet om grønne områder i Nordhavn, og i budgetaftalen for 2017 fik vi ind, at der skal etableres grønne områder i Nordhavn. Så vi er meget positive over for forslaget, der øger den grønne andel i Nordhavn«, siger Klaus Mygind, gruppeformand for SF på Københavns Rådhus.

De konservative ser meget positivt på forslaget om Naturpark Nordhavn. Gruppeformand Jacob Næsager mener, at der er tænkt for få grønne arealer ind i nogle af byens nye boligområder:

»Der er sket et svigt. I budgetaftalen for 2019 er der en målsætning om, at man højst skal have 1.000 meter til et grønt område på mindst 2 hektar. Men for eksempel på Enghave Brygge, hvor der skal bo tusindvis af mennesker, er der ikke noget grønt område inden for 1.000 meter. Den fejl skal vi ikke gentage.«

Jacob Næsager lægger vægt på 'mindst 2 hektar'. Det skal ikke bare være lange smalle striber græsarealer.

Teknik- og miljøforvaltningens faglige anbefaling til en ny kommuneplan for København er i øvrigt, at målet om natur inden for højst 1.000 meters afstand skærpes til højst 800 meter eller færre. Udkastet til kommuneplan skal drøftes i

Borgerrepræsentationen i aften og derefter udsendes i offentlig høring.

I Socialdemokratiet roser gruppeformand Lars Weiss forslaget om Naturpark Nordhavn for at rumme »nogle spændende tanker også i forhold til, hvordan man skaber bynatur, og hvilke forskellige typer af natur der skal være for at få rekreative kvaliteter i sådan et område.«

Han peger på, at der trods By & Havns strukturplan ikke nødvendigvis skal bygges på Nordhavnstippen. Der skal være friarealer i forbindelse med byggeri. De behøver ikke ligge på den enkelte matrikel, men kan samles i større områder, som man har gjort med etableringen af Ørestad By-park.

»Nordhavnstippen er et af de arealer, der kan blive et friareal til byggeriet. Men for at nå op på 100 hektar natur skal kom-

munen lægge rigtig, rigtig mange milliarder på bordet, og dem har vi simpelthen ikke«, siger Lars Weiss.

Årsagen hertil er, at udbygningen af metroen i København finansieres af By & Havns salg af grunde. Selskabet er ejet af Københavns Kommune og staten. Hvis der kan bygges på et mindre område, skal pengene findes et andet sted, som Lars Weiss er inde på. Eller der skal bygges tættere og højere på de øvrige grunde.

En tanke, som SF og Alternativet nævner, men som møder modstand fra både Socialdemokraterne, Enhedslisten og de konservative.

Penge fra Lynetteholmen?

De radikales gruppeformand, Mette Annelie Rasmussen, mener, at der er en anden mulighed for at kompensere for lavere indtægter fra grunde i Nordhavn, nemlig øget eller fremrykket satsning på nogle af de andre udviklingsområder i byen, for eksempel den kommende kunstige ø Lynetteholmen.

Hun betegner i øvrigt forslaget om Nordhavn Naturpark som rigtig interessant.

»Det er supergodt, at organisationerne er blevet enige om noget. Der er brug for mere grønt i byen. Så må den politiske proces afdække, hvor langt vi kan komme

med økonomien«, siger Mette Annelie Rasmussen.

Også de konservatives Jacob Næsager nævner Lynetteholmen som en finansieringsmulighed. Men Lars Weiss afviser det:

»Salg af grunde på Lynetteholmen skal finansiere metro ud til Lynetteholmen. Det bliver ikke en overskudsforretning.«

Enhedslisten siger fungerende teknik- og miljøborgmester Karina Vestergaard Madsen, at det er på tide at tage et opgør med den nuværende model for By & Havn.

Partiet vil have formålsparagraffen ændret, så der bliver mere plads til grønne områder. Staten bør bidrage mere til infrastruktur i hovedstadsområdet, mener hun.

»Vi kan ikke blive ved at sige, at også fremtidige infrastrukturprojekter skal dækkes af den konstruktion, som By & Havn er skabt på. Den kvæler os, og det er på tide, at københavnere og politikere på rådhuset begynder at få noget større indflydelse på, hvordan byen skal udvikle sig. Vi skal ikke fortsætte ad den vej, som tydeligvis giver os mindre og ikke mere bynatur«, siger Karina Vestergaard Madsen.

Enhedslisten støtter forslaget om Nordhavn Naturpark.